

Cuộc thảo luận giữa Giáo sư Hoàng Tĩnh và cựu Ngoại trưởng Úc Bob Carr hé lộ nhiều điều đáng suy ngẫm về sự chuyển biến tờ khái niệm “Thờ giỗ hài hòa” tờ ông Hồ Cẩm Đào tờn “Hiến thốc cĩa mĩa đe dĩa Trung Quốc” tờn tờn Tờp Cờn Bình.

Những thay đổi tiếp sau sự kết thúc cĩa “Thờ giỗ hài hòa” nĩa mùa

Trong các cuộc phỏng vấn hĩa giĩa Trung Quốc mà tôi đã thĩa hiĩa trong chuyến đi

thực tế Trung Quốc vào cuối năm 2013, đa phần những học giả này đều coi khái niệm “thế giới hài hòa,” với hàm ý “hòa hợp những khác biệt,” mà ông Hồ Cẩm Đào khai xướng là một khái niệm chưa hoàn chỉnh và không thực chất. Một chuyên gia giữu tên tôi Viên Quan học Quốc tế đương đại Trung Quốc (Contemporary Institute of China International Relations - CICIR) thậm chí đã cảnh báo tôi về chính sách công nhận của Trung Quốc trong việc giải quyết tranh chấp Biển Đông dưới thời ông Tập những tháng sau đó.

Năm trong khuôn khổ một loạt cuộc thảo luận về Trung Quốc (China Talk) trước đó với sự tham gia của các chuyên gia hàng đầu về Trung Quốc, đáng chú ý có giáo sư Lý Thành (Cheng Li), chuyên gia nghiên cứu Linda Jakobson và Bonnie Glaser tại Viện Lowy, cũng như giáo sư Kerry Brown tại Viện Quan hệ Úc-Trung, thuộc trường Đại học UTS (ACRI-UTS, Sydney), phần trình bày sâu sắc và đầy lời khuyên của Giáo sư Hoàng Thành tại ACRI-UTS hôm 2/7/2015 đã khiến chúng ta ngày càng có cơ sở để lo ngại về một thế giới bất ổn và dấy lên những lo ngại về những xu hướng của một công quốc đang triển vọng mà không thể đoán biết. Thông qua cách tiếp cận thực tế, mang tính phân biệt và biện chứng và về thực quốc tế của Trung Quốc, Giáo sư Hoàng đã phân biệt sự triển vọng của Trung Quốc với sự triển vọng của các công quốc theo quan niệm thông thường. Tuy phần lớn Trung Quốc có năng lực để kiểm soát nguồn tài nguyên và có thể thách thức trật tự thế giới hiện nay về mặt quân sự dựa trên nền tảng công nghiệp hóa giồng như cách thực xưa nay của các công quốc khác trong lịch sử, Giáo sư Hoàng đặc biệt lưu ý cơ thể tại những công quốc đang âm mưu và những nhân tố gây bất ổn tiềm tàng liên quan đến “sự triển vọng đặc thù có một không hai của Trung Quốc,” mà theo nhận xét của Giáo sư Hoàng là “sự triển vọng đó là phi hòa bình.”

Giáo sư Hoàng đã chỉ ra sự khác biệt quan trọng giữa “một Trung Quốc trước đây bước phi hợp tác thể đồng đội giải quyết những vấn đề trong khu vực với một Trung Quốc hiện đầu tiên có khả năng kiểm soát hoặc thậm chí thao túng các vấn đề trong khu vực hiện nay.” Bên cạnh việc đánh giá Trung Quốc đang có các bước chuyển dịch rất nhanh, Giáo sư Hoàng cho rằng nếu muốn triển vọng, Trung Quốc cần phải khai thông được những bất ổn của bên, bao gồm những cách liên hệ của sự minh công và các lợi ích quốc gia, cũng như quan hệ đầy sóng gió của nước này với Mỹ bất chấp những lợi ích chung, và quan trọng nhất là những vấn đề nội bộ của Trung Quốc. Nếu không ngừng tăng cường sự minh quân sự hiện đã góp phần khiến mào một cuộc chạy đua vũ trang như trong khu vực của Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Quốc (PLA) mà mai thay đã “không giúp cho bất cứ bên nào cảm thấy an toàn hơn” trong thế tiến thoái lưỡng nan về an ninh và một môi trường ngày càng bất ổn. Giáo sư Hoàng nhắc lại rằng “không ai có thể hủy diệt được Trung Quốc, đơn giản là Trung Quốc quá lớn để có thể bị tấn công,” ngụ ý rằng trở ngại lớn nhất đối với sự triển vọng của Trung Quốc là chính nước này. Chúng ta nên nhớ rằng Trung Quốc đã có sự phát triển đầy ngoạn mục theo cách thực

riêng của mình, mà không sắp đợ nhợ nhợng gì nhiợu ngợợi đã đợ báo “Ai đi theo Mợ sợ thành công, ai chợng lợi Mợ sợ thợt bợi.”

Vợ chính sách hợi nhợp, ông Tợp đã đợ xuợt “mợi quan hợ kiợu mợi giợa các nợợc lợn (Giáo sợ Hoàng lợu ý ông Tợp dùng tợ các nợợc lợn, không dùng tợ cợợng quợc)” và “mợt mợng lợợi đợi tác (dùng tợ đợi tác, không dùng tợ liên minh)” đợ mợ đợợng cho nhợng cuợc chợi vợa thúc đợy tợt hợn lợi ích của Trung Quốc, vợa thợ hiợn sợ ợng hợ trên lợi nói của nợợc này đợi vợi nhợng nguyên tợc cợi mợ, bình đợng, và bao dung trong quan hợ quợc tợ. Theo Giáo sợ Hoàng, sáng kiợn Mợt Vành đai - Mợt Con đợợng (One Belt, One Road - OBOR), ợ giai đợn đợu, có thợ đợợc coi là mợt đợ án phát triợn, nhợm đợa tợt cợ mợi ngợợi lên trên con thuyợn hợi nhợp đợ tìm kiợm lợi nhuợn. Tuy nhiợn, do Trung Quốc khợi xợợng và “cợm lái” chợợng trình nghợ sợ cho OBOR, sợ quyợt đợán mợi của Bợc Kinh trong các tranh chợp biợn đợo không khợi khiợn nhiợu ngợợi nghi ngợ vợ các tuyên bợ đợy lý tợợng của Trung Quốc.

Mợi đe dọa Trung Quốc không đợn thuợn chợ là Hợc thuyợt, mà sợ là mợt Thợc tợ đợợi thợi Tợp Cợn Bình

Thứ nhợt, vợ hành đợng của Bợc Kinh trong các tranh chợp lãnh thợ, Giáo sợ Hoàng nhợc lợi mợt thợc tợ đợng chú ý là viợc Trung Quốc đã hai lợn sợ đợng vợ lợc vợi Viợt Nam ợ Biợn ợợng vào các nợm 1974 và 1988 nhợng không hợ đợợc đợ luợn quợc tợ chú ý. Hành xợ vợ lợc của Trung Quốc chợ bợ “soi” khi xợy ra vợ xung đợt giợa Trung Quốc vợi Philippines, mợt đợng minh của Mợ, vào nhợng nợm 1994-1995. Kợ tợ nợm 2009 đợn nay, đã có ít nhợt 30.000 báo cáo vợ vợn đợ Biợn ợợng. Theo Giáo sợ Hoàng, viợc cợng đợng quợc tợ quan tâm nhiợu đợn tranh chợp Biợn ợợng có hai lý do: lý do thợ nhợt chính là cách hành xợ hung hợng của Trung Quốc đã tợ tợo ra cho hợ mợt hình ợnh rợt xợu trong khu vợc; lý do thợ hai là các yợu tợ bên ngoài tác đợng vào tranh chợp này, đợc biợt là chiợn lợợc tái cân bợng của Mợ đợi vợi khu vợc Châu Á - Thái Bình Đợợng. Cùng vợi cách tiợp cợn không mợy thay đợi của Bợc Kinh trong vợn đợ Biợn ợợng kợ tợ nhợng nợm 1950, cái gợi là “hợi chợng tợ kợ nợợc lợn” của Trung Quốc đợi vợi các bên tranh chợp nhợ hợn, đợợc đợ cợp trong cuợn “Sợ trợi đợy của Trung Quốc và Logic vợ Chiợn lợợc” của Edward Luttwak, kợt hợp vợi yêu sách đợợng chín đợn mang tính phợc hợi lãnh thợ của nợợc này đã tợo nên mợt mợi đe dọa thợc sợ đợi vợi nhợng nợ lợc của quợc tợ nhợm đợa Biợn ợợng trợ thành mợt vùng biợn hòa bình và hợp tác.

Thứ hai, Giáo sợ Hoàng lợu ý vợ cuợc chợi hai cợp đợ: ợ cuợc chợi thợ nhợt, Trung

Quốc lộ kéo Mỹ vào mặt cuộc mở cửa giữa các công quốc để kiểm chứng sự tin cậy chính lập của Mỹ đối với đồng minh và đối tác của Mỹ trong khu vực, trong khi ở cuộc chơi thế hai, các nước như tìm cách tranh thủ sự hiện diện của Mỹ để có được đòn bẩy trong các đàm phán với Bắc Kinh. Do khả năng của kích bản các nước như leo lái được các nước lớn là rất thấp, Trung Quốc là nước đang có lợi thế về thời gian, vì thế, nước này không cần thiết phải với vàng để chuộc lấy những hậu quả không đáng có như tình hình công nghệ ngày càng leo thang trong sáu năm qua kể từ năm 2009 trong quan hệ với Mỹ và các nước khác. Sự mập mờ chính lập trong “ranh giới đỏ” về an ninh, vốn là quân sự giành quyền thế của các công quốc lớn với các đối thủ cạnh tranh, trong trường hợp của Trung Quốc chỉ mang lợi vòng xoáy tiêu cực của một chuỗi những sự khó hiểu, những tính toán sai lầm và những công nghệ ngày một gia tăng. Cuộc phiêu lưu đầy rủi ro ở các vùng biên tranh chấp mà giới lãnh đạo Bắc Kinh - những người đang tự bỏ “chính lập nấu mình chớ thối” của Tổng Tiều Bình - đang mạo hiểm thân vào, sự chớ đem lợi thế tự không mấy dể chớ là sự phân đôi của các bên liên quan khác. Thông điệp mạnh mẽ mà Washington và các đồng minh, đối tác của nước này trong khu vực gửi đến Bắc Kinh sẽ đóng vai trò như một lợi cạnh báo về cái giá Trung Quốc phải trả nếu nước này áp dụng chính lập trái dể không hòa bình.

Thứ ba, sự trái dể của Trung Quốc cùng với nước này phô trương sự mạnh ở các vùng biên tranh chấp là đồng lập thúc đẩy sự dể chuyển và tái sắp xếp quyền lực ở khu vực Châu Á - Thái Bình Dểng. Đáng chú ý là chính sách ngoại giao khôn khéo của Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe nhằm công quan hệ đồng minh chính lập Nhật - Mỹ, mà theo lợi của Tổng thống Mỹ Obama là “hòn đá tảng tin cậy của an ninh Châu Á,” và nỗ lực để xây dựng một mối trớ thớng như một rớng bao gôm của Nga và các công quốc khác trong tình hình đáng lo ngại về mọi đe dọa từ Trung Quốc trái dể.

Hiện nay, Trung Quốc vốn được tể thời “dung túng” về chính sách và lợi hành xử trong tranh chấp biên dểo vì vốn được các nước trong khu vực “nể nang” như thành tựu của nước này trong phát triển kinh tế đa phểng. Bên cạnh đó, sự tin cậy và các cam kết chính lập của Mỹ đối với Châu Á - Thái Bình Dểng trên thế tự không có (hoặc có rất ít) giá trớ thế chớ (hay còn gọi là “vớ bớ rớng”) khi nhìn nhiều đồng minh và đối tác Châu Á của nước này thế vểng. Tuy nhiên, một dểu chớ chớ rớng chính lập “Tể công Quyển rớ” của Bắc Kinh đã không còn sự quyển rớ như trớ và uy tín nước lớn có trách nhiệm của Trung Quốc trong khu vực ngày càng bớ suy giểm. “Hớ thuyết Mỹ về dể Trung Quốc” rõ ràng đang trớ thành “Thế tự Mỹ đe dọa Trung Quốc” trong thế dể Tể Cể Bình.

Tác giớ Julia Luong Dinh là Nghiên cứu sinh Tiến sự tại hớ Sydney, Úc.

Ng i d ch: H ng Trà